

Stanovisko verejného ochrancu práv k úrovni ochrany ľudských práv pacientov v nemocniciach, osobitne vo vzťahu k používaniu obmedzovacích prostriedkov

Verejný ochranca práv od 1. mája 2023 plní úlohy národného preventívneho mechanizmu v systéme Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu v znení Opčného protokolu k tomuto Dohovoru.

Preto **vítam**, že v slovenskom zdravotníctve došlo k zvýšeniu úrovne ľudských práv pacientov v nemocniciach, osobitne vo vzťahu k používaniu obmedzovacích prostriedkov s účinnosťou novely zákona o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“) od 1. marca 2023.

Rovnako **vítam**, že Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky prijalo s účinnosťou od 1. mája 2023 vyhlášku č. 143/2023 Z. z. o obsahových náležitostiach vnútorného poriadku v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria (ďalej len „vyhláška č. 143/2023 Z. z.“).

Aby však **nastalo reálne napĺňanie** ukotvených práv a slobôd pacientov v praxi zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, **navrhujem** aby Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

- a) v zdravotníckych zariadeniach ústavnej starostlivosti vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti **posilnilo** personálnu a prevádzkovú zložku poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- b) v zdravotníckych zariadeniach ústavnej starostlivosti vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti **umožnilo a zabezpečilo** vzdelávacie aktivity pre zamestnancov v oblasti dodržiavania základných práv a slobôd pacientov (obsahom by mohla byť napr. oblasť používania obmedzovacích prostriedkov, diskusia o dodržiavaní práv vo forme zdieľania skúseností a pohľadov medzi lekárskou obcou a ľudskoprávnymi inštitúciami),
- c) **v druhej polovici roka 2023** vykonalo faktické posúdenie prijatých vnútorných poriadkov (§ 11b ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. v spojení s vyhláškou č. 143/2023 Z. z.) a aby do **31. januára 2024** zverejnilo správu o výsledku posúdenia

a obsah tejto správy prerokovalo na rokovaní Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

Bratislava 8. júna 2023

JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M. (Tübingen)
verejný ochranca práv, v. r.